C/2024/668

2024.1.12.

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2023. november 24.)

a vállalkozásokkal kapcsolatos európai uniós munkaerőpiaci statisztikákról, valamint az 530/1999/EK tanácsi rendelet, a 450/2003/EK és a 453/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról

(CON/2023/38)

(C/2024/668)

Bevezetés és jogalap

2023. október 12-én az Európai Központi Bank (EKB) felkérést kapott az Európai Unió Tanácsától, hogy alkosson véleményt a vállalkozásokkal kapcsolatos európai uniós munkaerőpiaci statisztikákról, valamint az 530/1999/EK tanácsi rendelet, a 450/2003/EK és a 453/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról ([1]) (a továbbiakban: javasolt rendelet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a javasolt rendelet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik az EKB statisztikai adatok gyűjtésével kapcsolatos feladatait, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának (a továbbiakban: KBER Alapokmánya) 5. cikke szerinti, azzal kapcsolatos feladatát, hogy szükség esetén hozzájárul a hatáskörébe tartozó területeken a statisztikák gyűjtésére, összeállítására és terjesztésére vonatkozó szabályok és gyakorlatok összehangolásához. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Általános észrevételek

Az EKB-nak információra van szüksége a betöltetlen álláshelyek arányáról, a munkaerőköltségek szintjéről és összetételéről, valamint a keresetek szerkezetéről és megoszlásáról annak érdekében, hogy az egységes európai monetáris politika és a Központi Bankok Európai Rendszerének ezzel együtt járó, az árstabilitás fenntartására irányuló elsődleges célkitűzése viszonylatában értékelje a tagállamokban bekövetkező gazdasági fejlődést ([2]). A munkaerőpiaci feltételekre és a bérek alakulására vonatkozó időszerű információ kulcsfontosságú a mögöttes inflációs nyomás értékeléséhez és a monetáris politikai döntéshozatal információval való ellátásához. A betöltetlen álláshelyekre vonatkozó statisztikák és a munkaerőköltség-index szerepelnek az európai gazdasági főmutatók ([3]) között, kiemelt szerepet adva nekik a monetáris és gazdaságpolitikák nyomon követésére használt hivatalos gazdasági statisztikák között. Az EKB támogatja a munkaerőpiaci statisztikákról szóló meglévő jogi aktusoknak ([4]) a vállalkozásokra vonatkozó valamennyi munkaerőpiaci statisztikákra (a továbbiakban: a vállalkozásokkal kapcsolatos munkaerőpiaci statisztikák) kiterjedő egységes rendelettel való javasolt felváltását ([5]). A vállalkozásokkal kapcsolatos munkaerőpiaci statisztikák 2026-tól javasolt jobb lefedettsége gazdagítaná ezeket a statisztikákat, és hasznosabbá tenné őket az EKB általi nyomon követés, értékelés és előrejelzés, és ezáltal a monetáris politikai döntések előkészítése szempontjából. A munkaerőköltség-indexre ([6]) vonatkozó előzetes becslések 2026-tól történő jelentése is üdvözlendő, mivel ez lehetővé tenné, hogy ez a mutató nagyobb hangsúlyt kapjon azon költségnyomások elemzésével és értékelésével összefüggésben, amelyek esetlegesen a munkaerőköltségek változásaiban gyökerezhetnek.

([1]) COM (2023) 459 final.

([2]) A Szerződés 127. cikke (1) bekezdésének első mondata. A Szerződés 127.cikke (1) bekezdésének második mondata azt is előírja az eurorendszer számára, hogy támogassa az Unión belüli általános gazdaságpolitikát azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében megállapított uniós célkitűzések megvalósításához.

([3]) COM (2002) 661 final.

([4]) A Tanács 530/1999/EK rendelete (1999. március 9.) a strukturális keresetfelvételi statisztikákról és a munkaerőköltség-felvételi statisztikákról (HL L 63., 1999.3.12., 6. o.); az Európai Parlament és a Tanács 450/2003/EK rendelete (2003. február 27.) a munkaerőköltség-indexről (HL L 69., 2003.3.13., 1. o.); és az Európai Parlament és a Tanács 453/2008/EK rendelete (2008. április 23.) a közösségi üres álláshelyekre vonatkozó negyedéves statisztikai adatokról (HL L 145., 2008.6.4., 234. o.).

([5]) A javasolt rendelet 1. cikke.

([6]) A javasolt rendelet 5. cikke és melléklete.

2. **Különös észrevételek**

2.1. *Az új adatszolgáltatás hatálya és minősége*

A közszektornak és a kisvállalkozásoknak a vállalkozásokkal kapcsolatos munkaerőpiaci statisztikák összeállításához használt adatforrásokba való javasolt bevonása ([7]) jelentősen javítaná a vonatkozó vállalkozásokkal kapcsolatos munkaerőpiaci statisztikák lefedettségét és reprezentativitását. Emellett javítaná az adatgyűjtés összehangolását, és ezáltal lehetővé tenné a betöltetlen álláshelyekre vonatkozó statisztikák és a munkaerőköltség-index alakulásának országok közötti jobb összehasonlítását. Az EKB azt javasolja, hogy az olyan adatszolgáltatásra vonatkozó követelményt, amely lehetővé teszi a módszertanban vagy a mintasokaságban bekövetkező változások hatásának megértését (például megfelelő mennyiségű visszamenőleges adat, amely becsléseken, helyettesítő értékeken és egyéb forrásokon ([8]) alapulhat) kifejezetten rögzítsék a javasolt rendeletben ([9]). Az ilyen adatok részleteit az adatokkal kapcsolatos egyéb követelményekkel együtt a Bizottságnak végrehajtási jogi aktusban kell meghatároznia ([10]).

2.2. *Az adatszolgáltatás időszerűsége*

A munkaerőköltség-index előzetes becslésének szolgáltatására vonatkozó javaslat a jelenlegi adatszolgáltatási rendszer jelentős javulását jelentené. E becslések jobb időszerűsége különösen fontos, mivel nincsenek összehangolt havi mutatók a bérek valamennyi tagállamban való alakulására vonatkozóan. Az ESA 2010-ben ([11]) a nemzeti számlák alatt közzétett, a munkavállalói jövedelemre vonatkozó negyedéves információ csak jelentős késedelemmel teszi lehetővé a bérek alakulásának értékelését. Így a munkaerőköltség-indexre vonatkozó előzetes becslések közzététele lenne az első rendelkezésre álló információ a bérek negyedéves alakulásáról. Üdvözlendő lenne a jövedelemszerkezeti felmérésre vonatkozó adattovábbítási határidőknek a jelenleg javasolt viszonylag szerény változtatásokon felüli további javítása.

2.3. *A statisztikai egység fogalommeghatározása*

Annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb mértékben megvalósuljon az összehangolt statisztikai kezelés, az EKB úgy véli, hogy a statisztikai egység ([12]) fogalommeghatározása döntő fontosságú az olyan európai statisztikák előállítása szempontjából, mint a vállalkozásokkal kapcsolatos munkaerőpiaci statisztikák. Az átfedések és a hiányzó elemek elkerülése érdekében, különösen abban az esetben, ha a vállalkozások ([13]) egynél több tagállamban rendelkeznek helyi egységekkel ([14]), fontos, hogy konkrét intézkedések legyenek érvényben a vállalkozásoktól vagy a helyi egységektől való adatgyűjtésre.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet módosítására tesz javaslatot, külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EUR-Lexen.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2023. november 24-én.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE

([7]) A javasolt rendelet 4. cikke (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontja és c) pontjának i. alpontja, valamint 6. cikkének (2) bekezdése.
([8]) A javasolt rendelet 3. cikke (1) bekezdésének c) pontja.
([9]) Közelebbről: a javasolt rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében.
([10]) A javasolt rendelet 4. cikkének (7) bekezdése.
([11]) Az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló, 2013. május 21-i 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.) A. melléklete 4. fejezetének D.1 pontja szerint.
([12]) Ahogy a javasolt rendelet 2. cikkének 1. pontja meghatározza.
([13]) Ahogy a javasolt rendelet 2. cikkének 2. pontja meghatározza.
([14]) Ahogy a javasolt rendelet 2. cikkének 3. pontja meghatározza.